

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'HISENDA I PRESSUPOSTS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 351-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 6

Presidència
de la Sra. Patricia Gómez i Picard

Sessió celebrada dia 24 d'octubre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 5725/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a impacte de l'augment dels tipus d'interès. 84

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats, començam aquesta comissió d'Hisenda, i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Sí, Sra. Presidenta, en nom del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, Ferran Rosa substitueix Lluís Apesteugia.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies.

Proposició no de llei RGE núm. 5725/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a impacte de l'augment dels tipus d'interès.

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 5725/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a impacte de l'augment dels tipus d'interès.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Rosa, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltíssimes gràcies, Sra. Presidenta. L'alt cost de la vida és un dels principals problemes dels que vivim en aquest país, malgrat que aquest hagi estat un problema recurrent a les Illes Balears, l'increment generalitzat del cost de vida dels darrers mesos ha fet encara més difícil arribar a final de mes.

Una anàlisi de l'increment de costos que hem viscut després de la pandèmia i de l'esclat de la guerra a Ucraïna mostra com el gruix de l'increment dels preus, es deu a factors exògens, com les limitacions al gra ucraïnès o l'augment del preu del gas natural, o factors vinculats amb l'oferta, l'increment dels marges de beneficis empresarials n'és un exemple, sense que es pugui considerar que, de forma general, l'increment de preus es deu a un augment de la demanda econòmica que condueix els empresaris a augmentar-ne els preus.

No obstant això, el Banc Central Europeu ha decidit aplicar una política monetària inflexible, augmentant els tipus d'interès de forma recurrent, amb la intenció de frenar l'escalada de preus, fins al risc de deixar algunes de les economies de la zona euro fregant la recessió. En un any hem vist com els tipus d'interès han escalat del 0,5% al 4,5 actual, tot i així, la moderació de la inflació sembla lluny de produir-se i, de fet, els països que millor responen no ho fan per mor d'una davallada de la demanda, sinó perquè han aplicat altres polítiques, com el control dels preus energètics, n'és el cas de l'Estat espanyol amb els nivells més baixos d'inflació d'Europa, precisament gràcies a instruments no monetaris com la regulació del sistema elèctric.

L'increment tan significatiu del preu del diner a més de dificultar l'accés a inversió necessària per a la transició

energètica o la reactivació econòmica suposa una llosa per a desenes de milers de persones amb préstecs variables que veuen com les seves hipoteques no deixen de créixer. I, de fet, per a moltes famílies, l'increment del tipus d'interès és la principal font d'encariment del cost de vida. A més de ser contraproduent i insensible a la realitat social, aquest increment indiscriminat dels tipus d'interès dona lloc a marges de beneficis estratosfèrics per a un sector bancari molt poc regulat, que ofereix una gran disparitat entre l'interès que cobren als préstecs i el que remunera per als dipòsits.

Tot plegat, l'encariment del preu del diner no només no és efectiu per aturar la inflació, sinó que contribueix negativament a l'economia, a la capacitat econòmica de famílies i PIME, i suposa una transferència de capitals des de les classes mitjanes i populars cap al sector bancari.

Per tot això, presentam una proposició no de llei on volem instar el Banc Central Europeu a revisar la seva política monetària i reduir el tipus d'interès, el Govern d'Espanya a regular de forma efectiva el sector bancari i acabar amb forta disparitat entre tipus d'interès remunerat i cobrat, que mentre això no es faci s'incrementi impost extraordinari sobre la banca. També volem instar el Govern d'Espanya i el de les Illes Balears a facilitar la conversió dels tipus d'interès variable fix de les hipoteques i els crèdits, en el cas del Govern d'Espanya seria per mitjà de la regulació, mentre que en el cas del Govern de les Illes Balears per mitjà de la mediació amb les entitats bancàries.

Per últim, voldríem, a més a més, introduir o instar a introduir esquemes per protegir els ciutadans i les empreses davant la pujada de préstecs i hipoteques. Es tracta així d'ampliar l'escut social per a famílies amb hipoteques variables, que ja es va introduir la passada legislatura, i d'estendre'l també per a petites i mitjanes empreses, que veuen com els préstecs per a inversions productives s'han encarat notablement i que els ofeguen com a empreses.

Crec que tots els que som aquí som plenament conscients de la situació a la qual s'enfronten milers de famílies d'aquest país i també milers d'empreses i que, per mor de la pujada del tipus d'interès, veuen com no poden arribar a final de mes.

Esper, per tant, que es pugui aprovar amb un suport ample.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Rosa. S'han presentat pel Grup Parlamentari Socialista tres esmenes, les RGE núm. 8337, 8338 i 8339/23. Per a la defensa d'aquestes esmenes té la paraula el Sr. Llorenç Pou, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, presidenta. Benvolguts tots. Aquesta proposició no de llei tracta una qüestió cabdal. Som en el Parlament, el Govern va presentar un decret llei sota l'argument d'una evident urgència habitacional, i això, el que hi ha darrere al final, evidentment són uns habitatges molt cars, la qual cosa

obliga els ciutadans a haver-se d'endeutar d'una manera important de cara a accedir a aquest bé. Per tant, al final tot el que sigui relacionat amb l'accés a l'habitatge, i per tant els préstecs, és una qüestió cabdal. En aquest sentit, aquesta PNL va sobre regular o analitzar l'impacte de la política monetària sobre la vida dels ciutadans.

En aquest sentit, la primera esmena que el Grup Socialista ha presentat alguna manera és instar que el Banc Central Europeu, a més de tenir en compte la lluita contra la inflació, incorpori als seus conjunt d'objectius, també tenir en compte el cicle econòmic i, per tant, l'objectiu de creixement econòmic, i en aquest sentit va, i d'alguna manera evitar el que va succeir a la crisi de 2008, que era que el Banc Central Europeu, en plena crisi, només va estar pendent de les qüestions purament de defensa dels tipus d'interès per la inflació.

A més d'aquesta qüestió, hem fet una esmena al punt 2, perquè, com tots sabem, i també fruit de la crisi financera de 2008, el sistema financer s'ha reduït d'una manera substancial i patim una falta de suficient competència de les entitats financeres. I això ho estam visualitzant en el fet que en aquest cicle a l'alça dels tipus d'interès, sí que s'estan traslladant als préstecs la pujada dels tipus d'interès, però no en la remuneració dels dipòsits. I en aquest sentit, demanam instar el Govern d'Espanya a fomentar una major competència dins el sistema bancari i, a més, que hi hagi una regulació que faci que dipòsits i préstecs vagin en el mateix sentit i en paral·lel.

I, en darrer terme, fem una proposta d'esmena del punt 7è, amb el qual coincidim, simplement és una extensió, deixant clar instar el Govern de les Illes Balears que aquest impacte d'apujar els tipus d'interès, òbviament no només afecta els ciutadans per a l'accés als crèdits, sinó que també afecta les empreses. I en aquest sentit, instam el Govern que a través de l'ISBA estableixi instruments de liquiditat, tant per a les petites i mitjanes empreses, com també als autònoms.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pou. En torn de fixació de posicions, té la paraula la Sra. Patricia de las Heras, del Grup Parlamentari VOX per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DE LAS HERAS I FERNÁNDEZ:

Sí, muchas gracias, Sra. Presidente. Los bancos centrales suelen aumentar la tasa de interés cuando la inflación está aumentando por varias razones. Por un lado, por el control de la inflación, el objetivo principal de muchos bancos centrales es mantener precisamente la estabilidad de precios, lo que significa controlar la inflación; atracción de inversiones, al aumentar las tasas de interés, los bancos centrales hacen que los activos denominados en la moneda local sean más atractivos para los inversores, lo que puede atraer flujos de capital hacia la economía, y además puede fortalecer la moneda local y ayudar a controlar la inflación; estímulo del ahorro, las tasas de interés más altas pueden motivar a las personas ahorrar más y gastar menos, lo que también puede reducir la demanda y, por tanto, controlar la inflación.

También expectativas del mercado, a menudo los movimientos de tasas de interés por parte de un banco central envían señales a los mercados y a los participantes económicos. Un aumento de tasas de interés puede indicar al mercado que el Banco Central está comprometido en controlar la inflación, lo que puede influir en las expectativas de inflación de los agentes económicos y ayudar a contenerla.

Es importante destacar que el uso de tasas de interés para controlar la inflación es una herramienta compleja y puede tener efectos secundarios en la economía, como el enfriamiento del crecimiento económico o el aumento de la carga de la deuda para las empresas y los hogares; y es cierto que el Banco Central debe equilibrar cuidadosamente su política monetaria para lograr sus objetivos de estabilidad de precios sin dañar la economía de manera significativa, pero impedir al Banco Central emplear la principal herramienta de control de la inflación lo que provocaría sería condenar a los ciudadanos a una creciente inflación indefinida, como ocurre en gran parte de países hispanoamericanos.

Es un debate, por todo cuanto se ha expuesto, por todas motivaciones que he indicado, que excede los conocimientos de macroeconomía de los diputados y que, desde luego, no puede ser planteado desde el simplismo económico de la izquierda. Lo que pretende esta PNL es instar al Banco Central Europeo a revisar su política monetaria, pero para eso tendrían que saber ustedes política monetaria, y no nos engañemos, aquí no sabemos política monetaria.

Y luego está el ámbito competencial, como muy decía el portavoz del Partido Socialista, el ámbito competencial, aunque se diga que se insta, es una invasión de competencias, somos un órgano legislativo que, como le decía, no sabemos de política monetaria. ¿Acaso a ustedes les gustaría que el Banco Central dijera al Parlamento balear cómo tiene que plantear la legislación sobre el suelo, por ejemplo? La culpa es de las políticas fiscales expansivas, expansivo gasto público de los distintos gobiernos de la Unión Europea, derroche de gasto, cuestión que, por cierto, ya advertimos en el Parlamento español en 2021, que iba a suceder.

Ustedes se creen que sus políticas no van a tener consecuencias y las tienen y malas con la subida de tipos, y lo que queda de manifiesto con la presentación de esta proposición no de ley es que ustedes son rehenes de su ignorancia.

La situación económica no es buena, que se lo pregunten a las familias y a las PYME, pero debemos ir al origen del problema, y es la política -como les decía- de expansión monetaria, impresión de dinero que se llevó a cabo durante 2020, 2021 y anteriores para poder financiar sus políticas fiscales expansivas, su déficit, vamos, señoras, políticas que suelen proponer los economistas de izquierda para poder mantener su elevado gasto público, porque al final todo se circunscribe al elevado gasto público y que ahora tienen que sufrir los ciudadanos. Claro que sí.

Señorías, de aquellos polvos, estos lodos.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sra. de las Heras. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bones tardes, diputats i diputades. La reactivació econòmica després de la COVID-19 i del posteriors esclat de la guerra d'Ucraïna, no és fàcil i ha comportat un augment dels preus dels aliments, de l'energia, dels carburants, produint una inflació que s'ha disparat i que repercuteix sobre l'economia domèstica, sobretot les rendes més baixes, o sigui a les persones més vulnerables.

Les famílies han vist com les seves hipoteques s'han encarir per mor de la pujada dels interessos que moltes vegades han representat més de 200 euros mensuals amb el que açò comporta a les famílies per poder arribar a final de mes. Aquest encariment dels préstecs ha implicat un allau de canvis d'hipoteques cap a un tipus fix, perquè tot i ser més cares en el temps que corren, la inestabilitat sembla que són més segures, o bé a les hipoteques mixtes que garanteixen uns anys de tipus fix i després passen els tipus variables, però sigui quina sigui l'opció que es vulgui triar, és clar que el Banc Central Europeu ha de revisar la seva política monetària en vistes a reduir els tipus d'interès, i el Govern d'Espanya ha d'impulsar una sèrie de mesures per fer front a aquestes pujades.

Des del Govern de les Illes Balears també s'han de prendre mesures per pal·liar aquests increments i per fer que l'economia de les famílies de les Illes Balears no es vegi tan malmesa i que aquestes puguin arribar almenys a finals de mes sense tanta penúria. Per tot açò, MÉS per Menorca farà un vot favorable a les propostes i també a les esmenes, en cas que s'acceptin, del PSOE.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gomila. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cardona, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, m'agradaria preguntar-li al Sr. Rosa, si hi haurà possibilitat de votar per punts. D'acord, perfecte.

Bé, doncs, si li sembla bé aniré punt per punt. Nosaltres el primer punt no el votarem a favor, i no el votarem a favor perquè el Parlament de les Illes Balears no és competent en matèria de política monetària i, per tot això, no li correspon interferir en la política del Banc Central Europeu. Ja tenim el Banc Central Europeu, que la seva principal missió és mantenir l'estabilitat en els preus, mitjançant el control de la inflació en els països que conformen la zona euro.

Respecte del punt número 2, nosaltres hi haguéssim estat d'acord si s'hagués acceptat l'esmena que ha aportat el Partit Socialista, talment com està, però amb la transacció que han fet

no la podem acceptar perquè, segons posa aquí, diu que "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya a impulsar una regulació del sistema bancari". I jo els vull recordar, tal vegada per defecte professional de tants d'anys en banca, que el Govern d'Espanya no té competència per regular el sistema bancari espanyol, llevat que hi hagués casos molt, molt excepcionals d'una crisi financera, d'acord? Amb la qual cosa, en aquest cas, aquesta transacció nosaltres no la podem acceptar, més que res perquè no consideram que tengui lògica.

Respecte del punt número 3, el votarem en contra perquè el Govern de Marga Prohens, com ja va indicar en el seu programa, sempre que hi hagi una bona economia a les nostres illes i sempre que es pugui fer, apostam per una política fiscal de baixada d'imposts i no de la seva pujada. Mai no posarem impostos, a més..., que són competència del Govern central.

Respecte del punt número 4, votarem també que no perquè ni el Govern d'Espanya ni cap govern de la Unió Europea no és competent per poder elaborar polítiques monetàries, aquestes estan emmarcades pel Banc Central Europeu, que és qui decideix les actuacions que es realitzaran, per exemple, jo que sé, com són la pujada dels tipus d'interès, controlar la inflació, entre altres de les seves funcions.

Respecte del punt número 5, el Govern del Partit Popular creu i potencia la llibertat de les persones i les empreses, i no li compet intervenir en les entitats bancàries. Per una altra part, perquè aquestes ja duen mesos oferint als clients hipoteques variables i ells poden decidir si volen o no volen entrar-hi.

De totes formes, estic contenta perquè veig que a l'exposició de motius esmenta que al Grup MÉS per Mallorca li preocupa la falta de finançament que tenen les empreses, m'alegra pensar que per una vegada també pensen en les empreses, ja que són els generadors de llocs de feina.

Respecte del punt número 6, sí li votarem a favor, perquè creiem que per ajudar les famílies i empreses de Balears s'han de fer una sèrie de mesures fiscals, mitjançant deduccions en impostos, baixades d'aquests, sempre que els comptes públics - ho hem dit- ho permetin. Tot el que sigui ajudar famílies i empreses i poder augmentar la seva renda disponible, doncs ens hi tendran.

I respecte del punt número 7, no m'han dit res, no sé si acceptarà l'esmena que ha fet el Partit Socialista o si mantindran la seva? Accepta talment la del Partit Socialista? D'acord, idò, perfecte, nosaltres també hi estam d'acord. Acceptarem aquest punt, ja que el nostre govern augmentarà les ajudes a autònoms i PIME i finançarà trams per a la pujada del tipus d'interès, amb actuacions que ajudin a la inversió productiva i les necessitats de liquidesa d'aquest col·lectius i, com bé s'ha informat, comptant sempre amb la col·laboració d'ISBA, que creiem que és un ens que dona molt de suport en casos com els que vivim.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cardona. Ara procedeix la suspensió de la suspensió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si vol suspendre la sessió o si podem continuar.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Podem continuar.

LA SRA. PRESIDENTA:

Un cop recomençada la sessió, pertoca la intervenció del Grup Parlamentari MÉS per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes presentades, per un temps màxim de cinc minuts. Té la paraula, Sr. Rosa.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltíssimes gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc, volia donar les gràcies a aquells grups que han expressat el suport almanco, encara que sigui parcialment, a aquesta proposició no de llei. Com he vingut a dir, el que ens preocupa és l'encariment del cost de vida i com a poders públics com poder vetllar per resoldre aquesta situació o almanco contribuir a resoldre-la.

Certament, hi ha moltes de les qüestions que s'escapen de les nostres competències i això no impedeix als parlaments fixar una posició, fixar desitjos o com voldríem orientar la política, encara que sigui més enllà de les competències.

De fet, a mi em sorprèn el plantejament que fa el Partit Popular, perquè quan diu que hi ha coses que no les poden votar a favor perquè instar una tercera institució que faci una cosa i no la podem votar a favor, perquè no som competents, jo em demano per què duen al Ple qüestions en les quals el Govern de les Illes Balears ni el Parlament de les Illes Balears són competents, perquè vostès han dut al Ple que s'han de pujar els salaris dels funcionaris estatals, han dut al Ple que s'ha d'aturar l'amnistia del Sr. Sánchez, han dut al Ple qüestions en matèria d'immigració legal o irregular, vull dir..., per tant, jo aquestes qüestions..., jo faria una reflexió interna del Grup Parlamentari Popular de per què les duen al ple si consideren que aquest parlament no és suficientment sobirà, ni que sigui per expressar la nostra opinió.

Jo crec que..., i li ho dic sincerament, crec que fan un flac favor a aquesta cambra, nosaltres podem expressar, com a representants sobirans del poble de les Illes Balears que som, podem expressar aquesta voluntat del poble, una altra cosa és que, òbviament, no tenim unes competències il·limitades i que algunes les exerceixen altres institucions.

Després també em sorprèn el plantejament que fa VOX, perquè a VOX diuen que són molt patriotes, però jo el que veig és un patriotisme un poc de fireta, molta polsereta, però a l'hora de la veritat no es posen al costat de les famílies i les petites i mitjanes empreses i s'estimen més el que els diu una institució que ni tan sols és espanyola, que és a Frankfurt.

Però, bé, sigui com sigui, agraeix el plantejament que... o almanco el suport a alguns dels punts.

No ho he comentat, però donarem suport a les esmenes presentades pel Partit Socialista i amb vocació també de cercar un major consens, en la mesura que la representant del Partit Popular ha dit que donaria suport a l'esmena del PSOE, retiram la transacció i plantejam que val més quedar-nos amb l'esmena del PSOE, i la integrariem al text, de manera que faciliti l'acord ni que sigui en aquest punt.

Més enllà de tot plegat, faig una reflexió generalitzada, crec que la situació que tenim d'inflació, més enllà que, òbviament, la política monetària escapa de les competències que tenim aquí, a la comunitat autònoma de les Illes Balears, és completament desigual d'un país a un altre, i el que venim avui a discutir és com impacta això, aquesta desigualtat de la situació inflacionària, com impacta una mesura que és única per a tota Europa, a les famílies i a les petites i mitjanes empreses d'aquest país. Perquè si aplicam la mateixa política arreu d'Europa i en alguns casos tenen una inflació desbocada, i en el cas d'Espanya no és tan, tan, tan exagerada com a altres països i que, segurament, hi ha altres solucions millors, el que fem és posar una llosa a les petites i mitjanes empreses que són les que no poden pagar els seus préstecs i a les famílies que són les que no poden pagar les seves hipoteques, i és per això que hem dut aquesta proposició no de llei.

En tot cas, jo crec que s'ha dit bona part del que volíem dir i vull agrair novament el suport, almanco als punts que han dit.

Moltes gràcies... I òbviament, perdona, acceptam que es pugui votar per separat.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, gràcies, Sr. Rosa. Llavors, entenem que s'accepten les tres esmenes del PSOE tal com s'havien plantejat inicialment, no? D'acord.

Procedim a la votació dels punts per separat d'aquesta proposició no de llei.

Punt 1.

Vots a favor?... Perdó?...

(Remor de veus)

... -ah!, sí, perdó, amb l'esmena incorporada. El punt 1 amb l'esmena incorporada.

A favor?

En contra?

Abstencions?

El punt 2 d'aquesta proposició no de llei, amb l'esmena incorporada també.

Vots a favor?... Perdó.

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

El que ha presentat el Partit Socialista...

(Remor de veus)

Ah, d'acord, perdó, sí, perdó.

Al punt 1 hi ha 6 vots a favor, 7 en contra. Per tant, queda rebutjat aquest punt.

Ara votam el punt 2.

Vots a favor?

Vots en contra?

12 vots a favor..., Perdó...

Hi ha abstencions? No n'hi ha.

12 vots a favor, 1 vot en contra. Per tant, queda aprovat aquest punt.

Punt 3.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

El resultat és: 2 vots a favor, 7 en contra i 4 abstencions. Per tant, queda rebutjat aquest punt.

Punt 4.

Vots a favor?

Vots en contra?

No hi ha abstencions.

Per tant, 6 vots a favor, 7 en contra. Queda rebutjat aquesta punt.

Punt 5.

Vots a favor?

Vots en contra?

6 vots a favor, 7 vots en contra. Queda rebutjat aquest punt.

Punt 6.

Vots a favor? 12.

Vots en contra?

Abstencions?

12 vots a favor, 1 abstenció. Per tant, queda aprovat aquest punt.

El punt 7, amb l'esmena que ha presentat el Partit Socialista.

Vots a favor?

Queda aprovat aquest punt per unanimitat.

Per tant, no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
